

7. maj 2010

MLADINSKA DEKLARACIJA O NADZORU NAD TOBAKOM

Preambula

Mladi v Evropi izražamo svojo zaskrbljenost glede prihodnosti vseh Evropejcev in smo zato sestavili deklaracijo za promocijo zdravega načina življenja in osveščanja o temah, povezanih s tobakom.

To deklaracijo so sestavili udeleženci 59 mladinskih in študentskih organizacij na 'Help' Student Network Meeting-u v Rigi maja 2010.

Mladinski manifest iz leta 2006 poudarja potrebo po zakonih o nadzoru nad tobakom na ravni Evropske unije. Napredki na tem področju so vidni, saj je večina držav članic že sprejela nekadilske zakone. Priznavamo ukrepe evropskih in državnih organov, vendar menimo, da je še mnogo prostora za izboljšanje stanja, posebej na področju uveljavljanja obstoječih EU in nacionalnih zakonodaj.

V EU dandanes trije od desetih državljanov, starih 15 let ali več, pravi, da kadi¹. Tobačna pandemija letno ubije 5,4 milijone ljudi², kar pomeni 100 milijonov primerov smrti v 20. stoletju in okoli 1 milijarde primerov smrti po svetu v 21. stoletju.³ Zdravje je osnovna človekova pravica; tobačno pandemijo je ustvaril človek in jo lahko preprečimo.

Ustanove EU, državni organi, nevladne organizacije (NVO), mediji in vse ostale interesne skupine morajo sodelovati z mladimi na poti do uresničitve politike nadzora nad tobakom. Odgovornost je pri vseh.

Kot generacija prihodnosti, mladi pozivamo vse Evropejce k dejanjem in jih spodbujamo, da sledijo naslednjim priporočilom glede težav, povezanih z zasvojenostjo s tobakom:

---

¹ Flash EuroBarometer, Evropska komisija, št. 253

² Mathers CD, Loncar D PloS Medicine Vol. 3, št. 11, 2007

³ Poročilo SZO o globalni tobačni epidemiji: The MPOWER package, Ženeva, Svetovna zdravstvena organizacija, 2008

Udeleženci »Help Student Network Meeting-a« predlagajo, da ustanove EU:

1. trajno vključijo evropsko mladino v vse zadeve, povezane s tobakom, tako da ustanovijo stalno Evropsko mladinsko mrežo za nadzor nad tobakom.
2. predlagajo smernice za vse izobraževalne ustanove o izvedbi programov nadzora nad tobakom za njihove učence.
3. razvijejo strategijo za uvedbo istih tobačnih zakonov in predpisov v vseh državah članicah.
4. ustanovijo skupen sklad za financiranje projektov nadzora nad tobakom in neodvisnih raziskav z enostavno dostopnimi sredstvi.
5. podpirajo preusmeritev predelovalcev tobaka.
6. povečajo vidnost 'Help' kampanje, ki bi mogla postati platforma za projekte nadzora nad tobakom.

Udeleženci »Help Student Network Meeting-a« predlagajo državnim organom uresničevanje Okvirne konvencije SZO o nadzoru nad tobakom s poudarkom na naslednjih točkah:

1. dvig davka na tobačne izdelke in izdelke, povezanimi z uporabo tobaka, ter investicija tega denarja v preventivne programe in programe prenehanja.
2. finančna in politična podpora nevladnim organizacijam pri spodbujanju preventivnih programov v okviru neformalnega izobraževanja.
3. razvoj obveznih izobraževalnih programov o tobaku, prilagojenim vsem starostim in kulturam, začeni s prvim letom formalnega izobraževanja.
4. prepoved vseh oblik oglaševanja tobaka, t.j. promocije, sponzoriranja, donacije, štipendije in podtalno oglaševanje.
5. prepoved kajenja na javnih mestih in zagotovitev upoštevanja predpisov s kombiniranjem denarnih kazni in družbeno koristnim delom.
6. omejitev dostopnosti tobačnih izdelkov s prepovedjo prodajnih avtomatov in omejitvijo vidnosti tobačnih izdelkov v trgovinah.
7. zaščita ranljivih skupin z osveščanjem o škodljivih vplivih pasivnega dima.

Udeleženci »Help Student Network Meeting-a« predlagajo mladinskim/študentskim in nevladnih organizacijam, da:

1. se vključijo v odločevalske procese z zagovorjanjem, spodbujanjem, nadzorom in vrednotenjem uresničitve Okvirne konvencije SZO o nadzoru nad tobakom.
2. sodelujejo in si izmenjajo dobre prakse na lokalni, nacionalni in mednarodni ravni in delajo v smeri ustanovitve spletne platforme za izmenjavo informacij in mreženje.
3. zagotovijo trajnost organizacij in spodbujajo krepitev zmogljivosti preko znanja, upravljanja in ohranjanja.
4. podpirajo projekte nadzora nad tobakom s podatki, ki temeljijo na raziskavah, in z metodami.
5. sodelujejo z drugimi organizacijami civilne družbe, npr. pri promociji nekadilskih dogodkov nevladnih organizacij.
6. razvijejo močnejšo zunanjo podobo s trženjem blagovne znamke in komunikacijo; en vidik tega bi lahko bil skupen nekadilski logo.
7. zavrnejo kakršnokoli financiranje ali sodelovanje s tobačno industrijo ali povezanimi organizacijami.

Končna priporočila so sprejeli udeleženci konference. Stališč, podanih v tem dokumentu, ni Evropska komisija ne sprejela ne odobrila, zato se ne smejo upoštevati kot izraz njenih stališč. Evropska komisija ne prevzema odgovornosti za uporabo tega dokumenta.

